

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia listopada 2010 r.

**Zarząd
Elbląskiej Rady Konsultacyjnej
Osób Niepełnosprawnych
w Elblągu**

LOL - 4101-19-05/2010; P/10/096

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Elbląskiej Radzie Konsultacyjnej Osób Niepełnosprawnych w Elblągu (ERKON) kontrolę realizacji programów wspierających wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w latach 2007-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi ERKON niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK pozytywnie ocenia działania ERKON w badanym zakresie, mimo stwierdzonych uchybień. Podstawą pozytywnej oceny była zwłaszcza prawidłowa realizacja zadań ukierunkowanych na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych oraz gospodarne i zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie środków finansowych na ten cel, przyznanych w ramach programów finansowanych przez PFRON. Stwierdzone uchybienia polegały natomiast na występowaniu barier funkcjonalnych utrudniających dostęp osobom niepełnosprawnym (pracownikom i petentom) do pomieszczeń zajmowanych przez ERKON oraz niezgodności instrukcji obiegu dokumentów z zapisami rejestrowymi w KRS.

W badanym okresie, z wykorzystaniem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ERKON zrealizowała trzy programy wspierające aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych oraz cztery zadania zlecone z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej (na jedno z tych zadań środki PFRON uzyskano za pośrednictwem

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Urzędu Miasta Elbląg). Łączna kwota dotacji pozyskanych na realizację tych programów i zadań wyniosła w badanym okresie 1.142,1 tys. zł.

Realizując umowy z PFRON w zakresie ww. programów i zadań, w ERKON gromadzono otrzymywane środki na wyodrębnionym rachunku bankowym oraz prowadzono ewidencję księgową umożliwiającą jednoznaczne określenie przeznaczenia kwot dotacji. Na bieżąco prowadzono i archiwizowano wymaganą dokumentację oraz terminowo składano wymagane sprawozdania z wykonania zadań, zwracając niewykorzystane środki finansowe wraz z odsetkami do PFRON.

Badanie sześciu dowodów księgowych, dotyczących zakupów o największej wartości – łącznie za 47.4 tys. zł, wykazało, że wszystkie dowody były sprawdzane pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zadekretowano je zgodnie z zakładowym planem kont, opatrzone klauzulami o wydatkowaniu dotacji zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych oraz stwierdzającymi poniesienie wydatków w podziale na środki PFRON i środki własne. Z dotacji pokrywano wyłącznie wydatki kwalifikowane.

Kontrola wykazała jednak, że wszystkie ww. wydatki były zatwierdzone do wypłaty jednoosobowo przez dyrektora biura, na podstawie udzielonego przez zarząd ERKON pełnomocnictwa oraz kompetencją określoną w zakładowej instrukcji obiegu dokumentów, podczas gdy w krajowym rejestrze sądowym (KRS) określono dla tej czynności wymóg dwóch podpisów, w tym jednego podpisu członka zarządu, co świadczy o braku spójności pomiędzy ww. instrukcją i zapisami w KRS w tym zakresie.

Na podstawie zawartych umów zrealizowano programy „*Partner 2006*” (w 2007 r.), „*Trener pracy*”(w latach 2008-2009) i „*Partner III*” (w 2008 r.), polegające na aktywnym pośrednictwie pracy, wspieraniu osób niepełnosprawnych zamierzających podjąć pracę zawodową oraz redagowaniu i wydawaniu periodyku dla tej grupy osób pn. „*Razem z tobą*”. Zadania zlecone dotyczyły poradnictwa społeczno-prawnego i pośrednictwa pracy oraz wspierania ww. wydawnictwa i innych publikacji dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych.

Ze środków uzyskanych za pośrednictwem Urzędu Miasta organizowano corocznie festyn i spartakiadę dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Efektem realizacji ww. programów i zadań było m.in. wykształcenie 11- osobowej kadry trenerów pracy, wydawanie rocznie trzech tysięcy egzemplarzy periodyku „*Razem z tobą*”, zorganizowanie 11 osobom praktyk zawodowych, a 31 osobom tzw. warsztatów

praktycznych. W ramach realizacji zadań zleconych różnymi rodzajami wsparcia objęto 496 osób, w tym 297 osobom udzielono porad zawodowych. Na szczególne podkreślenie zasługuje pozyskanie aż 433 ofert pracy, które umożliwiły znalezienie zatrudnienia 125 osobom niepełnosprawnym.

Działając na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, ERKON współpracowała z urzędami pracy, administracją samorządową i innymi organizacjami pozarządowymi, m.in. biorąc udział w realizacji:

- lokalnego paktu na rzecz aktywizacji elbląskiego rynku pracy i edukacji,
- projektów finansowanych ze środków europejskich w zakresie wspierania zatrudnienia osób po 45 roku życia organizując cztery punkty porad specjalistycznych w sąsiednich gminach.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż ERKON wypełniając swe funkcje statutowe wobec osób niepełnosprawnych, zatrudniała wiele takich osób. Ich udział w strukturze zatrudnienia, wg stanu na koniec pierwszego półrocza 2010 r., wynosił 61,5 % (13 osób zatrudnionych).

Dla podniesienia kwalifikacji wymaganych w pracy z osobami niepełnosprawnymi, pracownicy ERKON wzięli udział w pięciu szkoleniach dla trenerów i pośredników pracy, doradców zawodowych i psychologów.

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny wykazały, że ERKON zapewnił zatrudnionym osobom niepełnosprawnym oraz petentom podstawowe warunki pracy i obsługi, określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r.², m.in. poprzez utwardzone dojście do budynku, instalację pochylni (podjazdu) dla wózków inwalidzkich, ciągi komunikacyjne i drzwi wewnętrzne umożliwiające swobodne poruszanie się wózkiem inwalidzkim oraz antypoślizgowe powierzchnie podłóg i odpowiednio przystosowane sanitariaty. Stwierdzono jednak uchybienia w tym zakresie, polegające na tym, iż:

- główne skrzydła drzwi wejściowych nie miały wymaganej szer. 0,9 m (§ 62 ust.1),
- nie wyposażono budynku w sygnalizację dzwonkową lub domofonową (§ 56) oraz oświetlenie zewnętrzne przed budynkiem (§ 64),

² „w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie” (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.)

- ściany w toaletach nie posiadały do pełnej wysokości (co najmniej 2 m) powierzchni zmywalnych i odpornych na wilgoć (§ 78 ust. 1),
- podjazd zewnętrzny nie spełniał wymogów w zakresie pośrednich spoczników (§70) oraz obustronnych poręczy (§ 71 ust. 1) i ich wypełnienia (§ 298 ust. 1 i 2),
- brakowało parkingu samochodowego, w tym miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych przed siedzibą ERKON (§ 18 ust. 1).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dostosowanie zakładowej instrukcji obiegu dokumentów do pełnej zgodności z zapisami w dokumentach rejestrowych (KRS).
2. Podjęcie działań celem usunięcia barier funkcjonalnych utrudniających dostęp osobom niepełnosprawnym do siedziby ERKON.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd ERKON, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków bądź o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Zarządowi ERKON prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania uchwały właściwej komisji NIK w sprawie ich rozstrzygnięcia.

Z poważaniem